

Sygn. akt II CSK 447/21

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku N.G.
przy uczestnictwie K.B., B.W., A.D., M.S. i K.O.
o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po M.J.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 listopada 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 12 stycznia 2021 r., sygn. akt XV Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od wnioskodawczyni na rzecz uczestniczki postępowania K.O. koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 240 (dwieście czterdzieści) zł.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca N.G. domagała się zmiany prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w P. z dnia 16 lutego 1984 r. w sprawie III Ns (...), stwierdzającego, że spadek po M.J., zmarłej w dniu 26 kwietnia 1983 r., na podstawie testamentu z dnia 4 kwietnia 1984 r. nabyła w całości K.O.. Postanowieniem z dnia 23 grudnia 2019 r., Sąd Rejonowy oddalił ten wniosek; apelacja wnioskodawczyni od tego orzeczenia została oddalona postanowieniem Sądu Okręgowego w P. z dnia 12 stycznia 2021 r. Wnioskodawczyni zaskarżyła

powyższe orzeczenie skargą kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Wnioskodawczyni powołała się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na istotne zagadnienie prawne, którym jest - co należy przypomnieć - problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu Sądowi Najwyższemu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego na podstawie art. 390 § 1 k.p.c., zawrzeć we wniosku pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, przedstawić wady jego rozwiązania przez Sąd drugiej instancji w zaskarżonym orzeczeniu oraz walory własnej propozycji jego rozstrzygnięcia.

Istotny problem prawny, sformułowany przez skarżącą we wniosku o przyjęcie skargi, dotyczy tego (pisownia oryginalna), czy na gruncie art.679 § 1 zdanie 2 k.p.c., podstawa zmiany orzeczenia, której uczestnik postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, nie mógł powołać w toku tego postępowania, może uzasadniać złożenie wniosku o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku tylko wówczas, gdy w pierwotnym postępowaniu powołująca się na tę podstawę strona podjęła wszelkie możliwe działania procesowe, w tym formułując twierdzenia i wnioski dowodowe kwestionujące zasadność wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, które teoretycznie były dostępne, pomimo, iż nie miała powodów podejrzewać, że zachodzą fakty i istnieją dowody, mogące stanowić podstawę odmiennego orzeczenia o prawach do spadku. Treść uzasadnienia tego zagadnienia przedstawiona we wniosku daje podstawy do konstatacji, że jest to problem prawny pozorny, mający służyć jedynie uwzględnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Sąd Okręgowy zamieścił w uzasadnieniu swojego orzeczenia obszerne i wyczerpujące rozważania prawne na tle niespornych ustaleń faktycznych w tej sprawie, ilustrowane adekwatnymi do stanu faktycznego tej sprawy orzeczeniami Sądu Najwyższego, co daje asumpt do przyjęcia, że skarżący nie wykazał istnienia podstawy kasacyjnej objętej wnioskiem o przyjęcie skargi do rozpoznania.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz uczestnika postępowania, który wniósł w terminie odpowiedź na skargę kasacyjną wnioskodawców, orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. oraz § 10 ust.4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz.U z 2018 r., poz. 265).